

โครงการประชุมสัมมนาอาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประจำปี 2568

วิทยากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธงรบ รื่นบรรเทิง
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์



คำแนะนำและความสำคัญของการบรรยาย

- ความหมายของ Empathy และเหตุผลที่ต้องสอนทักษะนี้ในระดับอุดมศึกษา
- Empathy ในบริบทของทักษะในศตวรรษที่ 21
- เป้าหมายของการบรรยาย : เพื่อเข้าใจ พัฒนา และนำไปใช้



ความหมาย และมิติของ Empathy



- **Cognitive Empathy**
การเข้าใจทางความคิดของผู้อื่น
- **Affective Empathy**
การรู้สึกร่วมกับผู้อื่น
- **Compassionate Empathy**
การเข้าใจและพร้อมช่วยเหลือ

Empathy vs Sympathy

- **Sympathy**

ความเห็นใจ โดยรักษาระยะห่างทางอารมณ์

- **Empathy**

การเข้าไป “ อยู่ในรองเท้าของผู้อื่น ”

- ตัวอย่างการสื่อสารที่ใช้ **Empathy** และ **Sympathy**

ความเกี่ยวข้องของ **Empathy** กับ Soft Skills อื่น ๆ

- **Active Listening** (การฟังอย่างตั้งใจ)
- **Communication Skills** (ทักษะการสื่อสาร)
- **Collaboration & Teamwork** (การทำงานร่วมกัน)
- **Conflict Resolution** (การคลี่คลายความขัดแย้ง)

อุปสรรคต่อ การมี Empathy



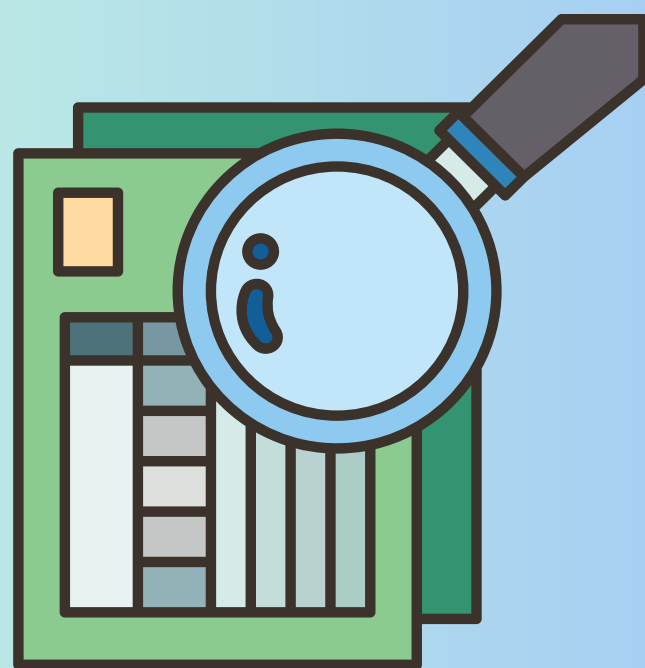
- อัตตา (Ego) และอคติ (Bias)
- การไม่ฟังหรือไม่ให้ความสนใจ
- การสื่อสารที่มุ่งเอาชนะ
- สภาพแวดล้อมที่ขาดความไว้วางใจ

วิธีการปลูกฝัง **Empathy** ระดับมหาวิทยาลัย



- การเรียนการสอนแบบ **Active Learning**
- การใช้กรณีศึกษาและบทบาทสมมติ (**Role-play**)
- การสะท้อนคิด (**Reflection**)
- การเรียนรู้ผ่านบริการสังคม (**Service Learning**)

แบบฝึกการสังเกต อารมณ์ผู้อื่น



- การอ่านภาษากาย
- การฝึกตั้งคำถามที่เปิดกว้าง
- การฝึกสรุปความรู้สึกของกลุ่มสนทนา
- แบบฝึก **Empathy Mapping**

กิจกรรมแนะนำในชั้นเรียน เพื่อพัฒนา **Empathy**

- วงสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์
- การจำลองสถานการณ์ความขัดแย้ง
- การเขียน **Reflection Journal** เกี่ยวกับความรู้สึกของผู้อื่น
- การแสดงบทบาท (**Drama-based learning**)

การใช้ **Empathy** ในชีวิตนิสิต



- การเข้าใจเพื่อนร่วมห้อง / กลุ่ม
- การจัดการกับความคิดเห็นที่แตกต่าง
- การประสานงานและทำกิจกรรมร่วมกัน
- การเข้าใจอาจารย์ / ผู้สอน / เจ้าหน้าที่

Empathy กับการพัฒนา ภาวะผู้นำ



- ผู้นำที่มี **Empathy** สร้างแรงบันดาลใจและความไว้วางใจ
- การบริหารความขัดแย้งด้วยความเข้าใจ
- ตัวอย่างผู้นำที่ประสบความสำเร็จ เพราะมี **Empathy**
- การฝึกเป็น “ **Servant Leader** ”

การประยุกต์ใช้ **Empathy** ในชีวิตหลังจบการศึกษา

- การทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานต่างรุ่น/วัฒนธรรม
- การบริการลูกค้า / ผู้รับบริการอย่างเข้าใจ
- การสื่อสารในครอบครัวและความสัมพันธ์
- การสร้างเครือข่ายแบบมีมนุษยธรรม



กรณีศึกษาและแรงบันดาลใจ จากบุคคลจริง

- ตัวอย่างนักศึกษาไทยที่สร้างความเปลี่ยนแปลงด้วย **Empathy**
- บุคคลต้นแบบระดับโลก เช่น **Barack Obama, Malala Yousafzai**
- การถอดบทเรียนจากเรื่องจริง

สรุปบทเรียนและข้อเสนอแนะ

- **Empathy** เป็นทักษะที่ฝึกได้และจำเป็นในทุกช่วงชีวิต
- การฝึก **Empathy** ต้องอาศัยความต่อเนื่องและเจตนา
- ส่งเสริมให้ “ นิสิตเป็นมนุษยย์ที่เข้าใจมนุษย ”
- ปิดท้ายด้วยคำถามสะท้อนคิด เช่น
 - “ ครึ่งสุดท้ายที่คุณฟังคนอื่นอย่างตั้งใจคือเมื่อใด? ”
 - “ คุณเคยรู้สึกว่าได้รับความเข้าใจจากใครมากที่สุด เพราะอะไร? ”

เอกสารอ้างอิง

- Brown, B. (2018). *Dare to lead: Brave work. Tough conversations. Whole hearts.* Random House.
- Clark, C. M. (2010). *Empathy in patient care: Antecedents, development, measurement, and outcomes.* Springer.
- Goleman, D., Boyatzis, R., & McKee, A. (2013). *Primal leadership: Unleashing the power of emotional intelligence.* Harvard Business Review Press.
- Greenleaf, R. K. (1977). *Servant leadership: A journey into the nature of legitimate power and greatness.* Paulist Press.
- Krznaric, R. (2014). *Empathy: Why it matters, and how to get it.* TarcherPerigee.
- Nussbaum, M. C. (2010). *Not for profit: Why democracy needs the humanities.* Princeton University Press.
- Obama, B. (2006). *The audacity of hope: Thoughts on reclaiming the American dream.* Crown Publishing Group.
- Yousafzai, M., & Lamb, C. (2013). *I am Malala: The girl who stood up for education and was shot by the Taliban.* Little, Brown.
- Zins, J. E., Weissberg, R. P., Wang, M. C., & Walberg, H. J. (Eds.). (2004). *Building academic success on social and emotional learning: What does the research say?* Teachers College Press.